

piše: Zoran Lešić

ŽIVOT U 24 SLIKE U SEKUNDI

SEKUNDA

koju nikada nećeš ZABORAVITI

Na početku suđenja generalu Stanislavu Galiću* glavni tužilac MKSJ-a** Mark Ierace dao mi je u zadatak da napravim uvodni film za suđenje. Trebao sam u kratkom filmu pokazati život u predratnom Sarajevu, svu njegovu ljepotu, kulturu i posebnost, te taj život komparirati sa strahotama i terorom nastalim naglim početkom rata, ratom i opsadom Sarajeva. Tražeći materijal za film, naišao sam na video koji sam snimio 22. juna 1992. Ali da možda priču počnem ovako:

Bio je lijep i sunčan dan tog dvadeset drugog juna hiljadu devetsto devedeset i druge. U tada praznom salonu namještaja "Šipad" u Titovoj ulici otvara se prva ratna, bolje reći protivratna izložba karikatura Midhata Ajanovića Ajana. Izložbu su organizovali Međunarodni centar za mir Sarajevo, Oslobođenje, časopis Why i Skupština grada Sarajeva. Lijepo vrijeme i zatišje u granatiranju čine svoje, pa je neka neobična gužva na ulici ispred "galerije". Otvaranje počinje u veseloj atmosferi, svi smo ponosni, otvara se izložba! Prvo govori Ibro Spahić, pa riječ preuzima Gordana Knežević. Iznenada... zaglušujuća eksplozija prekida otvaranje, s uključenom kamerom istrčavam na ulicu... Uliječem pravo u pakao... Krici ranjenih, miris ljudske krvi pomiješan sa smradom baruta. Mlada žena u jarkožutoj bluzi leži u lo-kvi grimizno crvene krvi... stariji muškarac pruža nemoćno ruke tražeći pomoć, dok se dvije raznesene noge vuku za njim držeći se samo na vlaknima pantalonala... Blijeda gospođa, u šoku, stoji nepomično zagledana u svoje krvave ruke...

Midhat Ajanović Ajan, foto: Milomir Kovačević Strašni

Prolaznici pritrčavaju, pomažu, prenose ranjene u zaustavljene automobile... Mlada žena s malim djetetom pretrčava ispred moje kamere... Tu ću stati. Ta mlada žena s djetetom koja pokušava da pobjegne iz tog užasa ostala mi je duboko urezana pamćenje.

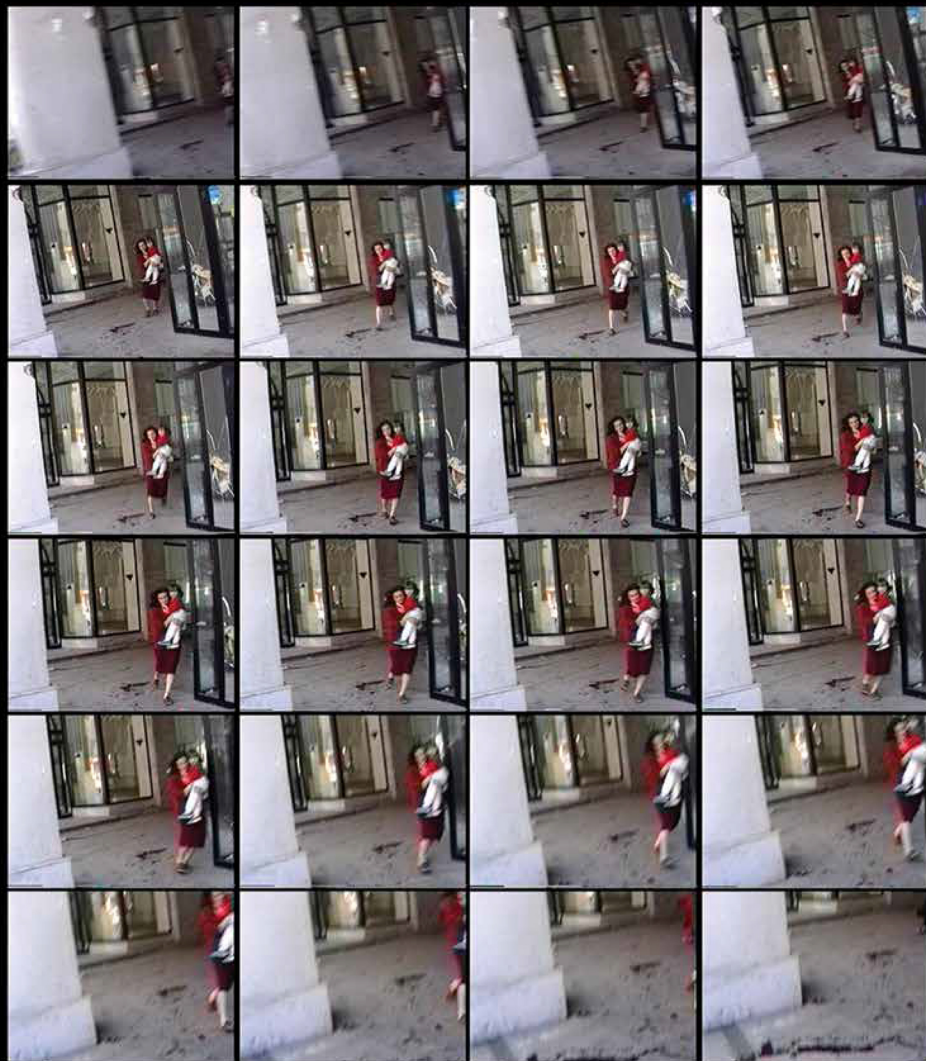
Htjedoh iz tog kratkog videa izvaditi jednu sličicu koja bi pokazala svu agoniju tog trenutka. Počeh skidati "frejmove" sa videa, od trenutka kada su dvije mlade žene ušle u kadar pa do trenutka kada nestaju iz njega. Shvatih da su one na ukupno 24 sličice... Dvadeset četiri slike je jednako jedna sekunda videa. Koliko je duga ta sekunda kada s djetetom u ruci pokušavaš pobjeći iz pakla... Kolika je sekunda u kojoj te pogada snajper, u kojoj ti gine neko drag, u kojoj automobil na pješakom prelazu ubija slučajnog prolaznika, u kojoj srčani udar odnosi roditelja, prijatelja... sekunda nestajanja... vječnoga kraja?

Naš je život satkan od miliona sekundi koje nikada nećemo zapamtiti i onih nekoliko koje nikada nećemo zaboraviti. Majka u ratnom Sarajevu i majka u mirnom Hagu. Očigledno ne moramo pitati za razliku. ▶

* Komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa u sklopu Vojske Republike Srpske. Optužen je, između ostalog, za kršenja zakona i običaja ratovanja (djela čiji je prevashodni cilj nasilje nad civilnim stanovništvom), zločine protiv čovječnosti (ubistvo i nehumana djela), teror nad civilnim stanovništvom (kampanja granatiranja i snajperskog djelovanja na Sarajevo s osnovnim ciljem širenja terora među civilnim stanovništvom).
Pravosnažnom presudom sudskog vijeća od 30. novembra 2006. osuđen je na kaznu doživotnog zatvora.

** Međunarodni sud za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije

SARAJEVO 1992

DEN HAAG 2002

